

antiqüissimis ab Ecclesia implicite, vel explicite creditis jure proscripta est.

Ob. VII. Vigilius Rom. Pontifex tria *Capitula* probavit, atqui hæc postea damnavit V. Synodus; ergo aut Vigilius, aut V. Syn. erravit circa factum dogmaticum. Resp. I. retorquo argumentum. Judicium enim Rom. Pontificis & V. Synodi de tribus capitulis irrefragabile est; atqui illud versatur circa factum dogmaticum; ergo Ecclesia est infallibilis in factis dogmaticis. Resp. II. neg. maj. Anceps quidem fuit Vigilius circa damnationem trium capitulorum veritus, ne contra definitionem Syn. Chalcedonensis Theodoreetus, & Ibæ e sedibus turbarentur; ad quas eos restituerat S. Synodus. Ubi vero Vigilio competitum fuit, a V. Synodo pronunciatum anathema contra scripta, non contra personas Ibæ, & Theodoreti, tum Vigilius Synodum simul, & trium capitulorum damnationem confirmavit.

Ob. VIII. Sicut olim instituta est questio, an hæretis Monothelitarum contineretur in Honorii Epistolis, ita & nunc queritur, an sensus hæreticus s. Prop. continetur in libro Jansenii, atqui in 1. questione erravit S. Synodus; ergo & in 2. Rom. Pontifex. Resp. I. Pavinius, Baronius, Binius, aliquæ acta VI. Synodi fuisse falsata, in quorum sedentia neg. min. Non enim VII. Synodus Honorio dixit anathema, id enim non prætermisset Theophanes, & Greg. Monachus, qui VI. Synodi acta exscribentes hujus damnationis non meminere. Resp. II. neg. min. Nam VI. Synodus Honorium damnavit non ut hæreticum, sed ut improvidum; quia fovendo amicitiam cum Sergio, hæresi Monoth. quodammodo indulserit. Resp. III. Turretinæ, VI. Synodum errasse errore facti, ex falsis rumoribus, non ex diligenti Epistolarum discussione. Nam in earum altera de duplice voluntate altum erat silentium, in alia horratur Ser. Rom. Pontifex, ut devitet vocabuli novitatem, neutra ergo sensum Honorii potuit demonstrare, unde sequitur ad summum errare potuisse Ecclesiam in facto Jansenii, si judicium pronouciasset ex sola quorundam Episcoporum relatione, quo casu factum historicum esset, non dogmaticum.

Ob. IX. Hæc locutio: *Quinque propositiones hereticæ damnatae sunt in sensu Jansenii*, his æquivalent: *quinque propositiones sunt hereticæ*, & *quinque propositiones sunt in libro Jansenii*, quarum prior est purum dogma, altera purum factum; ergo judicium de secunda incertum est; etiam prout prima conjugitur, quidquid enim de se dubium est, ubicumque ponatur, dubium est.

Resp.

Resp. neg. cons. I. enim etiam de paro facto, quod non pender ab hominum relatione, quale est, in hoc libro, quem omnes legere possunt, contineri hæreticam propositionem, est infallibile judicium Romani Pontificis, maxime si proponatur fidelibus credendum, aut jurandum: deinde, licet factum certo definiti non posset solitaria & divisim; potest tamen, si cum dogmate conjugatur, ut si dicam: *Christus non est Deus & homo*, in sensu Nestorii, hæc Prop. æquivaleret his duabus: *Christus non est Deus homo*, & *Christum esse Deum hominem negavit Nestorius*, sed quia prior propositio dogma fidei est, secundum doctrinam Nestorii, non debet utraque solitarie accipi, sed conjunctim; & hoc pacto est dogma ab Ecclesia proscriptum:

Quæres: quid sentiendum sit de obsequioso silentio defensoribus, de iis nempe, qui formulario subscribunt simulationem, & hypocrisi? Resp. Eos detestabili perjurii crimen sese obstringere, ac jure ab Arnaldo ipso reprehendi. Hi quippe errorum obtendunt ex falsa opinione, quod Ecclesia in causa Janseniana erraverit errore facti, atqui hoc ex dictis falsum est; ergo &c. Deinde Alexander VII. veram & totalem obedientiam requirit, omnem restrictionem vetans; ergo perjurii crimen se ostringunt, qui obsequioso silentio Formulario simile subscriptiunt:

DISSERTATIO II.

De Janseniano dogmate.

PROSCRIPTÆ hæreös characteres hoc loco investigamus, tum ab ea toto calo distare Augustinianum de divina gratia systema, & quinque Jansenii propositiones jure ab Ecclesia proscriptas esse demonstrabimus (1).

CA-

(1) Quæ infra ex cl. auctore subjiciimus, non ex libris de Theologicis disciplinis, sed ex ejus Augustiniano Syst. vindicato magna ex parte sunt a nobis excerpta, ut scias, hoc opus præsertim tibi esse consulendum, si quid a nobis hoc loco minus perspicue fuerit expressum.

C A P U T I.

*De Jansenianis principiis, ejusque hæreseos notis,
& characteribus.*

CENSET Honoratus Tournely de gratia Christi p. 242. delectationem superiorem, seu relative vetricem esse Janseniani systematis basim, ac fundamentum, ex quo, veluti e fonte, famosas quinque propositiones damnas scribit anonymous auctor Jansenismi redivivi pars. I. Jans. System. Quæ opinio vera est, si intelligatur juxta principium alterum Jansenianæ doctrinæ, quod nempe hæc superior delectatio antecedentem necessitatem imponat, hoc enim sensu hæreticum dogma est, propriumque Jansenianæ hæreseos principium. Si autem seniori sensu accipiatur, quod nempe voluntas delectatione trahatur, salva tamen liberissima illius potestate ad utrumque, falsa est, & Augustino, atque Angelico adversator, qui docent, animum voluptate, ac delectatione trahi ad opus quocumque. Hanc autem delectationem & vetricem esse, & gradus habere suos lib. 14. cum auctore docuimus, atque ab iniqua Janseniani erroris calumnia vindicavimus. Alli proinde statuendi sunt proscriptæ hæreleos characteres & notæ, quam quæ ab illis scriptoribus proferuntur, quos jure conqueritur cl. Berti diss. 4. syst. vind., Catholicorum sententias permiscuisse damnatis, eosque in Catholicos simul, atque heterodoxos tela vibrasse. Sit itaque

PROPPOSITIO I. Janseniana hæresis in eo sita est, quod in hoc statu nullam agnoscat libertatem indifferentiæ, neque aliam gratiam, præter efficacem admittat.

Prob. I. pars innumeris Jansenii locis. Nam lib. 6. de gratia c. 6. ait, ex Augustino necessitatem illam, que vis quedam est, & coactio, repugnare libertati, non autem illam necessitatem, que est simul voluntaria, qua simpliciter necesse est aliquid fieri, non repugnante, sed immutabiliter volente voluntate. Unde infert c. 7. quod sola necessitas coactionis adimat libertatem, ea vero, qua sine coactione aliquid necessarium esse dicitur, libertatem non ledat, sed statuat. Quod probat c. 7. duobus exemplis I. ex voluntate beatitudinis, que in hac vita caræ indifferentia contrarietas, in futura etiam contradictionis. II. ex voluntate justitiae, quam habet Deus, quam certissimum est, esse ad iustitiam omnimode determinatam, & indifferentia carere contradictionis. Id etiam confirmat c. 8. ex libertate beatorum, qui inamissibiliter, & inseparabiliter amant iustitiam, & tamen sunt in amando libertimi. Ex quo infert, paradoxum in Augustini doctrina esse, quid actus

LIB. XVII. DISS. II. CAP. I.

177

actus aliquis liber sit, quia ab illo desistere voluntas, & non agere potest. Et c. 9. idem adstruere nititur ex libertate Christi, qui libertimus erat, licet in contrarium immutari non posset, eumque precepto Patris obtemperasse, ea tantum libertatem, quæ coactionem excludit, Augustinum vero nullibi docuisse, quod liberas arbitrii in indifferentia collocanda est. Porro vivacem delectationem idcirco non officere libertati contendit l. 7. c. 3. quoniam, si voluntatem inspirat & efficit, facit etiam ut libere velit, cum nihil aliud sit libertas, quam voluntas. Cum enim hoc sit liberum Augustino, quod sit cum voluntas, necessarium est, illud ipsum etiam cauillam esse libertatis: ideoque libertati arbitrii solam necessitatem coactionis esse contrariantem, omnemque actum voluntarium hoc ipsum esse liberum. His principiis innexus rejicit Jansenius scholarum opinionem docentium, libertatem in mediiorum electione consistere. Atque ex ea Augustini doctrinam funditus everti, pietatem, & communem sensum ostendit asseverat. Ex quibus constat, Jansenium solam libertatem lubentis agnoscere, ac libertatem indifferentiæ tamquam paradoxum, ac Pelagianum commentum penitus rejecisse; ergo &c.

Prob. II. pars. Quod nempe gratiam nullam agnovit Jansenius ab efficaci distinctam; Jansenius enim lib. 3. de gratia cap. 1. ait: sufficientem illam gratiam, quam scholastici in theologiam intulerunt, ab Augustino funditus eversam, a Semipelagianis esse confitam, eamque inutilem appellat, ac perniciem; neque apparere in ejus collatione effusam Dei bonitatem, sed summam potius severitatem ejus existimat. Item c. 2. l. 3. & c. 27. non aliam agnoscit Christi gratiam medicinalem, praeter efficacem, ac potentissimam, quod etiam constat ex secunda Jansenii propositione: Interiori gratia nunquam restitutus in statu naturæ lapse, qua omnis gratia sufficiens penitus eliminatur.

Prob. II. auctoritate Theologorum, qui Jansenianam hæresim impugnarunt. I. Enim e Soc. Jesu Stephanus Dechampsius disp. 3. c. 1. num. 3. ait: Janseniane doctrine capita esse duo, primum quod libertatem indifferentiæ creature dumtaxat innocentis tribuerit, secundum quod Jansenius docuerit non esse Christi gratiam, cui voluntas assentiatur ut velit, & non assentiatur si nolit. II. Idem docent ex Ordine Prædicato. in Massoulie Tom. 2. p. 362. Em. Gotti Tom. IX. pag. 5. III. Ex nostratis Van-Vaureus in Augustin. Europ. &c. Accedit judicium Cardinalis Rothomagensis, qui in Epist. ad auctorem Parisiis data an. 1739. eidem subscribit in eo, quod Jansenianam hæresim in gratia, & cupiditate vicissim necessitate statuerit, quod nempe docuerit Jansenius, sub actuali gratia & Tom. II.

M

conca

concupiscentiae impressione nullam habere hominem potentiam ad oppositum.

Prob. III. ex collatione Jansenianæ doctrinæ cum Calviniana. Calvinus enim l. 1. Inst. c. 15. & alibi, non aliud libertatem agnovit, quam quæ opponitur coactioni, ut pluribus ostendit Annatus. Et l. 2. Inst. & alibi, sufficientem gratiam propter ab efficaci distinctam insectatur, ut probat l. 1. disp. 8. Dechampsius. Sudarunt propterea Janseniani, ut suam a Calvinio discrepantium circa illa duo capita suaderent, ut constat ex Parallelo S. Augustini, Jansenii, Calvini, ubi nulla est Jansenianæ cum Calviniana doctrina comparatio, nisi circa gratiam semper efficacem, & libertatem a coactione.

Ob. I. Cum Tournelyo, & Anonymo; Jansenius in eo erravit, quod gratiam statuerit in delectatione relative, & per grados victrixi (1), ut constat ex pluribus Jansenii locis, auct. pud eodem; ergo &c.

Resp. dist. ant. Erravit Jansenius, quod gratiam statuerit in delectatione victrixi, quæ necessitatem imponit, & voluntatem ineluctabiliter trahit, conc., in delectatione victrixi, quæ effectum producit quidem infallibiliter, sed potentiam relinquit ad oppositum, neg. Hæc enim plurium Catholicorum sententia est, quam tueruntur, præter Norisium, atque nostrates, Thomistæ complures, inter quos Lemos, Gonzalez, Reginaldus, Massoulieus &c. Ex Scotistis Macedo, & Em. de Lauræa. Ex ipsa etiam S. J. viri clarissimi Suarezius, & Bellarminus, qui l. 1. de Gratia & lib. arb. c. 10. docet: Deum homines trahere inspiratione, qualem scio aptam esse, ut ab iis non respiciatur, ergo per Bellatinum hæc gratia in iisdem est victrix relative: vincit enim contrariam cupiditatem, efficitque ut vocantem non respiciatur. Vide Auct. diss. 4. c. 1. Syst. Vind.

Ob. II. Cum eodem Anonymo. Juxta Jansenium in confitu duarum delectationum, ab illa, quæ prævalit, semper trahitur voluntatis assensus. In eo enim Systemate, si due delectationes opposite atque ejusdem ponderis coniranantur, sequitur, voluntatem hæc suspensam; ergo &c.

Resp.

(1) Præceps & immoderatum etiam Incl. S. J. Theologis in horum scriptorum judicium a- alii Thesibus eodem anno aperte refellitur non solum a 1766, Roma habitus; ubi sy- Clericis Regularibus S. Pauli in thesa istud a Valquesio inven- Thesibus anno elapso 1766. in tum, atque a Suarezio, nulla eorum Romano Collegio S. Ca- tamen iniusta Theologica censura roli ad Catinarios tanta cum refutatum esse defendant. Vid. laude propugnatis, sed ab ipsis not. pag. 84.

Resp. dist. ant. Juxta Jansenium &c. semper trahitur voluntatis assensum ineluctabili necessitate, & cum interitu libertatis, conc. secus, neg. Non enim in eo erravit Jansenius, quod dixerit, voluntatem id sequi, quod magis delectat, id enim cum D. Thoma Theologi, ac Philosophi docent proptermodum universi, in eo ergo erravit, quod voluntatem trahi dixerit ineluctabili necessitate, neque oppositarum delectationum, & voluntatum conflictum soli posse, nisi alterutra prævaleat, & necessitate trahatur, ut Jansenius docet l. 4. de Gr. c. 10. ubi ait, in hoc infirmitatis statu perisse libertatis indifferentiæ, & immanni delectationum pondere voluntatem ita capivam teneri, ut neque libeat, neque velit, neque possit, neque sciat surgere. Vide auctorem loc. cit. §. 8. n. 6. & 7.

Ob. III. Janseniani gratiam sufficientem non absolute rejiciunt, sed tantum in sensu Moliniano, atqui etiam Thomistæ gratiam sufficientem hoc sensu rejiciunt; ergo non est hæc nota erroris Janseniani. Prob. maj. Nam Jansenistæ admittunt gratiam, quæ producit parvam, & invalidam voluntatem, cuius respectu gratia est efficax, & cum Medistis negant, illam sufficere ad servanda præcepta, ad hoc enim requiritur alia gratia tribuens voluntatem magnam & robustam; ergo &c.

Resp. neg. maj. Gratia enim Molinistice sufficiens, & a nobis, & a Thomistis merito rejicitur, non tam in sensu Jansenii, quasi gratia illa Pelagiana sit, quia tali gratia potest voluntas resistere, aut quasi nullam habeat Christi gratiam, qui non habet victricem delectationem, qua vigente carnalis cupiditas prævalere non possit. Sed dicimus, Molinistas, & Catholicos omnes recte cum gratia potestatem reluctandi defendere; quamvis per nos ad ponendam actionem requiratur auxilium shape natura efficax, cum quo presulit potentia ad oppositum, quod Jansenius negans damnatur merito a Theologis omnibus, sive Moliniani sint, sive Thomistæ. Ad prob. dist. ant. Jansenistæ admittunt gratiam, quæ producit parvam & invalidam voluntatem, ita ut sub gratia parva, premente perversa cupiditate, nulla sit potentia recte operandi, & sub gratia magna nulla peccandi potestas, conc. ita ut sub utaque vera potentia remaneat ad oppositum, neg. Merito ergo exploditur gratia parva Jansenii communis Catholicorum consensione.

C A P U T II.

Ostenditur Augustinianum de gratia systema a Janseniano
esse alienum.

TRIA sunt, quæ in Augustiniano systemate adversarii eri-
minantur. I. Quod gratiam dicamus esse mentis illustra-
tionem, & inspirationem caritatis, sed magis in delectatione;
quam in illuminatione confidere. II. Quod gratiam efficacem
dicamus esse victricem delectationem, quæ superat contrariam
cupiditatem. III. Quod delectationem non esse eandem in o-
mnibus statuariis, sed modo efficacem, modo inefficacem,
& habere gratiam gradus suos. Neque enim virtus vertunt ad-
versarii, quod efficacem gratiam ab intrinseco in hoc statu,
aut veratiliem in statu naturæ innocentis admittamus. Singula
dilinctis propositionibus vindicabimus. Sit itaque

PROPOSITIO I. Sententia, quæ docet, gratiam actuali-
m est mentis illustrationem, & inspirationem caritatis, sed ma-
gis in delectatione confidere, a Janseniano errore est aliena.

Prob. I. pars ab auctore l. 12. c. 7. pluribus argumentis,
quorum ne unum quidem felicit Anonymus, adeoque cuncta in
suo labore perseverant. Vid. loc. cit., ubi ex definitione gratiae
ab Augustino deprompta, idest *inspiratio sancte dilectionis*, ut
cognita sancto amore faciamus, lis tota dirimuntur.

Prob. II. ex auctoritate scriptorum Petavii, de Lauræa, Ma-
cedo, Dechamps &c, qui communiter docent, gratiam, quam
adversus Pelagianos propugnavit Augustinus, mentis illustratio-
nem, atque inspirationem amoris complecti, hinc Petavius de-
hæc. Pel. c. 8. n. 7. ait, per Augustinum, præter mentis illu-
minationem, alterum gratia genus esse statum in dilectione, ac sua-
vitate dilectionis, quam Deus inspirat, quod pluribus Augusti-
ni testimonis confirmat. Accedit Laurentius Alticottus S. J.,
qui in summa August. qn. præambula ait: *Dicendum, quod*
ex Aug. actualis gratia præveniens sua est in utrisque aliis a-
nime. Reapfe S. P. l. 2. de pecc. mer. 19., hec habet de u-
traque gratia, quid aliud deprecamus, quam ut aperiat, quod
latebat & suave fiat, quod non delectabat? Ut autem inno-
scat, quod latebat, & suave fiat, quod non delectabat, gratiae
Dei est; ergo Augustino actualis gratia præveniens & exercendi
operis iusti tum scientia, tum delectatio: ita Alticottus. Cum
ergo prior hæc propositio nil aliud contineat, quam aliorum
Theologorum sententiam, atque iisdem Augustini testimonis-
iunis.

LIB. XVII. DISS. II. CAP. II.

181

intixa sit, qui eam carpit, Theologos præclarissimos carpit;
ipsumque Augustinum.

Dices: præter delectationem, & caritatem dari alia bono-
rum operum principia; adeoque Augustinum caritatem com-
memorasse, utpote usitatiorem, & communiorem, sed alias
gratiae motiones non excloſſe; ergo &c. Resp. neg. cons. Non
enim caritatis nomine intelligimus inspirationem amoris bene-
voli, sed bonam voluntatem, quæ omnes actus salutares præ-
cedit, ideoque in sensu Augustini, qui l. 8. de Trin. c. 10.
ait: *Caritas dicitur voluntas bona.* Vid. diss. 4. c. 1.

PROPOSITIO II. A Janseniano errore est etiam immunitis
sententia quæ docet, gratiam efficacem esse victricem dele-
ctionem, & caritatem, quæ superat contrariam cupidita-
tem.

Prob. I. inuineris Augustini testimoniis ab auct. productis
T. 3. de Theol. disc. p. 149. quæ omnia Anonymus silentio
præterit. Ut ille ex l. de Cor. 9. Secunda (gratia) plus po-
est, quæ etiam fit, ut velit tantoque ardore diligat, ut carnis
voluntatem contrario concupiscentem voluntate spiritus vincat.
Vid. auct. loc. cit.

Prob. II. auctoritate Theologorum, enijsque Ordinis. I. Mo-
nasterium, quorum alii gratiam primi Ordinis in illustra-
tione mentis, alii vero in delectatione repagnantes animos de-
mulcentes, constitunt. Ita Dechamps, postquam docuit,
nullibi ab Augustino gratiam primi hominis caritatem, sive de-
lectationem appellati, ait l. 3. de H. Jans. c. 19. Augustinum
in hoc statu, præter celestem illuminationem, requirere gratiam
actuali voluntati impressam, eamque interiori saavitate demul-
centem. Cum ergo gratia medicinalis ex Dechamps sit jucun-
ditas, suavitatis, delectatio, caritas &c. erit ergo gratia efficax
jucunditas efficax, suavitatis, delectatio, caritas efficax; qua-
sane, cum non indiquerit creatura innocens, utpote sana, in-
diget in hoc statu creatura infirma; ergo &c. *Victricem dele-*
ctionem nobiscum fatentur Suarezius, Vasquez, aliquie Con-
gruistæ, licet non convenient eo modo, quo efficax dici de-
beat, num ex præscientia conditionata, num ex absoluta præ-
definitione. Ubi nota Vasquesius, gratiam ab Augustino dici
victricem delectationem, eo quod vincat voluntatem, superatis
omnibus difficultatibus; agnoscunt ergo Congruistæ cum Augus-
tino victricem delectationem, quem nobis virtus vertit Anony-
mus.

II. Thomistarum, qui, licet non convenient an gratia sit
qualitas, aut motus indeliberatus, in eo tamen convenient,
quod gratia efficax contrariam cupiditatem vincat, a nullo du-
re corde respuatur, atque opere velle, & perficere, unde
M. 3. Mas.

Massouleus observat diss. 2. de Lib. q. 6., frequentissimam esse apud Aug. eam p̄brasim, gratiam esse victricem delectationem, quia voluntas illecta, sponte trahentem gratiam sequatur: eaque divina motione non laet, sed perfici libertatem, atque Augustini de victrici delectatione sententiam, cum severioris Theologiae Thomistica principiis adamassum convenire. Ubi nota: opus Massoulei a pluribus Theologis commendatum, peculia-
ris Inquisitorum licentia fuisse probatum.

Accedit Reginaldus, qui in lib. de ment. Conc. Trident. part. 1. c. 25. ait, ab Augustino his verbis hanc gratiam circumscribi: quae est victrix delectatio supra ipsum liberum arbitrium, sic dicta ab effectu, quia ejus vincit duritiam & reni-
sum, qua Deus operatur in hominem ipsum velle occultissima, & efficacissima potestate, qua homines sunt ex nolentibus volen-
tes, ex repugnantiibus consentientes &c., quae flexit & inclinat voluntates, quas vult, cum vult, & ubi vult &c. ergo, per Aug. victrix delectatio superat cordis duritiem, & contrariam concupiscentiam.

III. Adspicuntur Scotistæ. Nam Em. de Lauræ opusc. 3. ait: *Docet Augustinus, quomodo Deus per gratiam suam faciat nos operari bonum dando menti tam cælestem delectationem, qua omnis terrena delectatio superetur.* Idem docet Macedo qui in Cottina p. 20. ait, efficacia gratiae in propria virtute intrinseca ipsius gratiae victricis sita est, cuius Victoria in delectatione & suavitate consistit, opponitur jugeslui & motui concupiscentie.

IV. Contentiunt tum Augustiniani theologi, Gavardi (a), Pietre (b), Clænaerts (c), nec non Van-Vauræus, Girken, & Norisius, de quo infra.

PROPOSITIO III. Sententia docens, sanctam delectationem gradus habere, ab errore Janseniano est immunis.

Prob. hæc Thesis a nobis pluribus Augustini ac rationum momentis, l. 14. c. 2. Prop. 3., & 4., quæ vide loco citat. Hinc Norisius in Calumnia sublata c. 3. ait: *Jam vero adju-
torio sine quo non moveatur voluntas ad elicendos actus debiles,
neimpe desideria, conatus, orationes minus fervidas pro adimplen-
dis mandatis, in ordine ad quorum executionem adjuvorum sine
quo non est tantum auxilium remotum, imperatorium tamen au-
xiliu quo, sive gratiae efficacis, atque victricis, qua sola man-
data reapse implentur.* Aug. l. de Gr. & arb. 17. scribit: *Qui
vult ergo facere Dei mandatum & non potest, jam quidem ha-
bet*

bet voluntatem bonam, sed adhuc parvam & invalidam: illa bona voluntas est ab adjuvorio sine quo, non quo desiderium præcepit implendi excitatur, qui tamen motus est invalidus, nisi adjuvorio quo roboretur; constat ergo ex Augustino ac Norisio, gratiam modo parvam & invalidam, modo robustam & fla-
grantissimam caritatem inspirare; habet ergo gradus suos.

Ideni docet Macedo in Scrinio c. 7., ubi ait: *Constat esse in nobis parvas quasdam, & infirmas voluntates bonas, aquæ præsertim in peccatoribus inveniuntur; ac eorum pulsant volun-
tes, sed non movent efficaciter, quod est ipsum adjuvorum sine quo non, cuius in hoc statu virtus est imminuta ratione nature
corrupta: admittunt ergo inefficacem gratiam, atque gradus in
eadem gratia, Macedo atque Norisius, quos frustra Jansenianis
quis accenseret; ergo &c.*

Ob. I. Augustinenses gratia efficaciam in delectatione relati-
va, non in abscondita constituant. II. In delectatione inferioris gradus negant potentiam proxime expeditam, adeoque eorum gratia inefficax non est sufficiens, neque Molinistico sen-
su, neque Thomistico. III. Sufficientem gratiam e medio tol-
lunt, quam proinde inefficacem vocant, non sufficientem;
ergo &c.

Repl. neg. ant. Quod enim gratia constitutatur in delectatio-
ne victrici relative, quæ robustioris caritatis gradu superet car-
nis concupiscentiam, orthodoxi plurimi, Norisius, Macedo, alii-
que viri Catholici docuere (a). Idem docuere etiam ex Thomistis
cl. Gonzalez, qui 1. part. disp. 58. sect. 2. ait: *Non est ve-
rum, quod gratia, que aliquando est efficax, debeat esse efficax
semper, & in quoconque supposito equaliter tentato.* Hanc vero
sententiam esse plurimum Thomistarum docet Gravelsonius diss.
16. de Myst. & annis Christi, ubi ait; *alii Thomistæ, qui
volunt gratiam efficacem non distingui natura sua a gratia suffi-
ciente, sed tantum penes intentionem graduum efficacie, quibus
superat gradus malitie, docent illi Thomistæ in solius hominis
culpa esse, quod gratia seipsa efficaci privetur . . . eritque gra-
tia tantum sufficiens, & inefficax, non quidem ex defectu sui,
sed ex defectu voluntatis, que obstinatione sua magis obſiſit,
perinde ac, si lignum ignis non comburat, id non oritur ex par-
te ignis, sed ex parte ligni, quod humiditate efficacie & vi
ignis obſiſit. Idem sentit Massouleus q. 6., eamque sententiam
cum communī S. Thomæ discipulorum sententia convenienter scribit,
docens, varios esse obstinationis, & resistentie gradus, varios*

(a) Ap. Aug. Syst. vind. diss. 4. c. 1. §. 2.

(b) P. 3. c. 2.

(c) Cap. 2.